

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ Я҆НА ИБРАЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 63

02 август 2018 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Я҆на Ибрај авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда Нигезләмәне раслау хакында
«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль законга, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексына, Я҆на Ибрај авыл жирлеге Уставына ярашлы рәвештә, Я҆на Ибрај авыл жирлеге Советы карары:

1. Аксубай муниципаль районының Я҆на Ибрај авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда Нигезләмәне я҆на редакциядә расларга (1 нче күшүмтә).
2. Я҆на Ибрај авыл жирлеге Советының «Я҆на Ибрај авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда Нигезләмәне раслау хакында» 2014 елның 16 маенданы 9 номерлы һәм «Я҆на Ибрај авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту хакында» 2015 елның 7 сентябрендәге 20 номерлы каарларын үз көчен югалткан дип танырга.
2. Әлеге каар рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземдә калдырам.

Аксубай муниципаль районы
Я҆на Ибрај авыл жирлеге башлыгы
Совет рәисе

Ф. Х. Кәбиров

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрај авыл жирлегенде муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль хезмәт

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлегенде (алга таба – жирлектә) муниципаль хезмәт түрүнда өлгө Нигезләмә жирлектә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәгә мәнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнарга ярашлы рөвештә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне үтү шартларын һәм жирлектә муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен (статусын) билгели.

2. Яңа Ибрај авыл жирлегенде (алга таба – поселениедә) муниципаль хезмәт гражданның һәнәри эшчәнлеге, ул хезмәт килешүе (контракты) төзү юлы белән алмаштырыла торган муниципаль хезмәт вазифаларында дайими нигездә башкарыла.

3. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып муниципаль берәмлек тора, аның исеменнән яллаучы вәкаләтләрен яллаучы вәкиле (эш бируче) башкара.

4. Эшкә алучының (эш бирученең) вәкиле булып авыл жирлеге башлыгы, Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты җитәкчесе була ала.

2. Муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләре

1. Муниципаль хезмәтнең хокукий нигезен Россия Федерациясе Конституциясе, 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федеरаль закон тәшкил итә (алга таба-Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда - «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда» Федеरаль закон) һәм башка Федеरаль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Яңа Ибрај авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы, өлгө нигезләмә, шулай ук гражданныар җыеннарында кабул ителгән каарлар һәм башка муниципаль хокукий актлар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда»ғы Федеरаль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәлдә.

3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып:

1) кеше һәм гражданның хокуклары һәм ирекләре өстәнләгә;

2) Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез керү мөмкинлеге һәм аның җенесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, ышануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартлардан тигез шартлар;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиоナルлеке һәм компетентлыгы;

4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлек түрүнда мәгълуматын булуы;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданныар белән үзара бәйләнеш;

7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеке, шулай ук муниципаль хезмәт үткәндә тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;

8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль яклануы;

9) муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазифаларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

4. Россия Федерациисе муниципаль хезмәтнең дәүләт граждандлык хезмәтне үзара бәйләнеше

Россия Федерациисе муниципаль хезмәтнең дәүләт граждандлык хезмәтне (алга таба дәүләт граждандлык хезмәтне) үзара бәйләнеше:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәтне вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеке;

2) муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждандлык хезмәтне үткәндә чикләүләр һәм йәкләмәләр бердәмлеке;

3) муниципаль хезмәтнең дәүләт граждандлык хезмәтне һәм өстәмә һәнәри белән өчен кадрлар өзөрләүгә таләпләрнен бердәмлеке;

- 4) дәүләт гражданлық хезмәте стажын исәплегендә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу һәм муниципаль хезмәт стажын исәплегендә дәүләт гражданлық хезмәте стажын исәпкә алу;
- 5) муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен туләүнен төп шартлары һәм социаль гарантияләре нисбәтләре;
- 6) муниципаль хезмәт үткән гражданнарны һәм дәүләт гражданлық хезмәте үткән гражданнарны, шулай ук аларның гайлә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дәүләт пенсия тәэммин итүенең төп шартлары нисбәтә.

5. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау жирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла, шул исәптән муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакына туләү чыгымнары, пенсия белән тәэммин итү, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итү белән бәйле башка чыгымнар, әгәр федераль закон яки муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодәксы башкача билгәләмәсө.

2 нче бүлек. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

6. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнен уставына ярашлы рәвештә төzelә торган муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратында, жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе яки муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсендә вазыйфа.
2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрына ярашлы рәвештә жирлек Советы карары белән билгеләнә.
7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү

Муниципаль хезмәт вазифалары тубәндәгө төркемнәргә бүлене:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазифалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазифалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазифалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазифалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазифалары.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәклे белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бириүче) вәкиле тиешле карар кабул иткән очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләрене түрү килү таләп итәлә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен тубәндәгө типовой квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һәнәри белем дәрәҗәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы төркемнәр өчен югары белем булу; югары белем яки урта һәнәри белем булу өлкән һәм кече төркемнәр өчен;

2020 елның 1 октябренә кадәр муниципаль хокукий актлар белән авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (секретаре) вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә квалификация таләпләре Урта һәнәри белем булуны һәм муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына ике өлдан да ким булмаган яки өч өлдан да ким булмаган күләмдә карарга мөмкин.

2) муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә:

муниципаль хезмәтнең югары вазифалары буенча муниципаль хезмәт стажы кименәдә ике ел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча кименәдә биш ел;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча муниципаль хезмәт стажы бер елдан да ким түгел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча ике елдан да ким түгел;

муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазифалары буенча муниципаль хезмәт стажы бер елдан да ким түгел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча ике елдан да ким түгел.

3. Муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, өлкән һәм кече төркем муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнми.

4. Өлөгө статья максатларында муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук дәүләт граждан хезмәтне вазыйфаларында һәм аларга тинләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрдәге вазыйфаларында эш стажы да исәпкә алына.

5. Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфаларын биләү өчен белгечлек буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәт стажының ярты ельиннан да ким булмаган яки белгечлек буенча бер ел эш стажы.

9. Муниципаль хөзмөткөрлөрнөң сыйныф чины

1. Класс чины муниципаль хөзмөткөрлөргө бирелэ һәм муниципаль хөзмөткөрлөрнөң һәнәри өзөрлек дәрәжәсенен муниципаль хөзмөт вазифаларын биләү өчен квалификация таләплөренә туры килүен курсетә.

2. Муниципаль хөзмөткөрлөргө тубәндәге сыйныф чины бирелә:

муниципаль хөзмөтнөң югары вазифаларын биләүче 1, 2 яки 3 нче класслы чын муниципаль кинәшче;

муниципаль хөзмөтнөң тәп вазифаларын биләүче 1, 2 яки 3 класслы муниципаль кинәшче;

муниципаль хөзмөтнөң әйдәп баручы вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 нче класслы муниципаль хөзмөт Кинәшчесе;

муниципаль хөзмөтнөң өлкөн вазифаларын биләүче муниципаль хөзмөтнөң 1, 2 яки 3 класслы референты;

муниципаль хөзмөтнөң кече вазифаларын алмаштыручи муниципаль хөзмөтнөң 1, 2 яки 3 класслы секретаре.

3. Муниципаль хөзмөт вазыйфаларын югарыда курсетелгән төркөмнөргө көртү муниципаль хөзмөт вазыйфалары реестрына ярашлы рөвештө башкарыла.

10. Муниципаль хөзмөткөрлөргө сыйныф чиннарын биру һәм аларны муниципаль хөзмөткөрлөрне муниципаль хөзмөтнөң башка вазифаларына күчөргөндө һәм муниципаль хөзмөттөн азат иткөндө саклау тәртибе

1. Класс чины муниципаль хөзмөткөрлөргө муниципаль хөзмөт вазифалары төркеме чиклөрендә муниципаль хөзмөтнөң алмаштырыла торган вазифасына ярашлы рөвештө, элеккегө класс чинында булган вакытын исөпкө алып, залекле рөвештө биреле.

2. Класс дәрәжәсе беренче яки чираттагысы булырга мәмкин.

3. Билгеле бер төркем муниципаль хөзмөт вазифасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хөзмөткөрлөргө 3 нче класслы класс чины биреле.

4. Федераль дәүләт граждан хөзмәтененең класс чины, дипломатик ранги, хәрби яки маңсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәтененең яки Россия Федерациясөнөң башка субъектының класс чины, муниципаль хөзмөтнөң квалификация разряды булган граждан муниципаль хөзмөткө көргөндө, беренче класс чины ача муниципаль хөзмөт вазифалары төркеме чиклөрендә биләгән вазифасына ярашлы биреле.

5. Әлеге Нигезләмәненең 9 пункттындағы 4 пунктчасы нигезендә муниципаль хөзмөткөргө класс чинын бириу максатларында билгеләнгән муниципаль хөзмөтнөң квалификация разрядлары һәм класс чиналары нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хөзмөт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәтө вазыйфалары нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәттө класслы чиналары һәм федераль дәүләт граждан хөзмәтө, Россия Федерациясөнөң башка субъектының дәүләт граждан хөзмәттө класслы чиналары нисбәте кулланыла, шулай ук федераль дәүләт гражданлык хөзмәтененең сыйныф чиналары, дипломатик Ранглар, хәрби һәм маңсус званиеләр нисбәтө.

6. Әлеге Нигезләмәненең 9 пункттындағы 5 пунктчасында каралган вазыйфалар, сыйныф чиналары һәм квалификация разрядлары нисбәтененең 5 пунктчасында исөпкө алынса, әлеге Нигезләмәненең 9 пунктчасындағы 4 пунктчасы нигезендә муниципаль хөзмөтнөң сыйныф чины муниципаль хөзмөткөрнөң федераль дәүләт граждан хөзмәтө, дипломатик ранг, хәрби яки маңсус звание, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәтө сыйныф чиннан яки Россия Федерациясөнөң башка субъектының тубәнрәк бирелә муниципаль хөзмөтнөң квалификация разряды, муниципаль хөзмөткөргө федераль дәүләт граждан хөзмәтененең, дипломатик дәрәжәдәге, хәрби яки маңсус дәрәжәдәге, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәтененең яки Россия Федерациясөнөң башка субъектының сыйныф чиннан, муниципаль хөзмөтнөң квалификация разрядыннан тубән булмаган, әмма муниципаль хөзмөт вазифалары төркеме чиклөрендә 1 нче сыйныф чиннан югары булмаган класс чины биреле.

7. Муниципаль хөзмөткөргө чираттагы класс чиниң биргәндә федераль дәүләт граждан хөзмәтененең тиешле класс чиниңда, дипломатик рангта, хәрби яки маңсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хөзмәтененең яки Россия Федерациясөнөң башка субъектының класс чиниңда, муниципаль хөзмөтнөң квалификация разрядында булу дәвамлылығы исөпкө алына.

8. Беренче класс чины муниципаль хөзмөткөргө сыйнау үңышлы тәмамланғаннан соң бирелә, ә әгәр сыйнау билгеләнмәгән булса, муниципаль хөзмөткөр Муниципаль хөзмөт вазифасына билгеләнгәннен соң өч айдан да иртәрәк түгел.

9. 2 нче һәм 3 нче сыйныфларында муниципаль хөзмөт секретаре һәм референты, муниципаль хөзмөт кинәшчесе һәм 2 нче һәм 3 нче сыйныфларында муниципаль Кинәшчесе-ике ел, 2 нче һәм 3 нче сыйныфларында чын муниципаль кинәшчесе-бер ел булып тора. Секретарь, референт, муниципаль хөзмөт Кинәшчесе, муниципаль кинәшче һәм 1 нче класслы чын муниципаль кинәшче сыйныф чиниңда булу вакыты билгеләнми. Курсетелгән муниципаль хөзмөткөрлөрнөң сыйныф чиниңда күтәрелу аларны тиешле төркемдәге муниципаль хөзмәтененең югары вазифаларына күчөргөндә мәмкин.

10. Бирелгән класс чиниңда булу вакыты ул бирелгән кәннән исөпләнә.

11. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү тұрында Карап кабул итептің көн санала. Квалификация имтиханы нәтижелеріне буенча класс чины бирелгендегі оқытушы, муниципаль хезметкөрлөрнен квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгендегі дип санала.

12. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезметкөргө муниципаль хезметтең үтү өчен билгеләнгендегі срок тәмамланғаннан соң, муниципаль хезметкөрлөрнен үз хезмет бурычларын тиешенчө үтөве һәм муниципаль хезметкөргө бирелде торған сыйныф чинына тиң яки андан югарырак сыйныф чины күралған муниципаль хезмет вазифасын биләве шартларында бирелді.

13. Чираттагы сыйныф чины дисциплинар жөзілары булған муниципаль хезметкөрлөрнө, шулай ук хезмет тиқшеруе үткөрлөгендегі яки жинаятын эше күзгатылған муниципаль хезметкөрлөрнө бирелді.

14. Муниципаль хезметтің аерым аерымлықтары өчен бүлекләү қарасы буларак муниципаль хезметкөргө класс чины бирелдергә мөмкін:

1) муниципаль хезметтең тиешле сыйныф чинында үтү өчен, әмма элек бирелгендегі сыйныф чинында алтынан да иртерек үтмиче, әлеге Положениенен 9 пункттасы белән билгеләнгендегі срок тәмамланғанчы, муниципаль хезмет вазифаларының әлеге тәркеменде туры күрлән чираттагы сыйныф чининнан югары туғел;

2) алмаштырыла торған вазыйфа көргөн муниципаль хезмет вазыйфалары тәркеме чикләрендегі сыйныф чиналары эзлеклелеген сакламайтын, бер баскынчы югарырак - 1 нче класстың 3 нче класстың класслы тиешле чинда муниципаль хезмет узу вакыты тәмамланғаннан да иртерек туғел.

15. Муниципаль хезметкөрнө элеккеге тәркем чикләрендегі муниципаль хезметтің югарырак вазифасына билгеләгендегі, аңа чираттагы класс чины бирелде ала, әгәр аның элеккеге класс чинында булу вакыты тәмамланса, ул әлеге Положениенен 9 пункттың 9 пункттасында билгеләнеді.

16. Муниципаль хезметкөрнө муниципаль хезмет вазыйфасына билгеләгендегі, ул муниципаль хезмет вазыйфаларының элек билгеләннөн югарырак тәркеменде карый, күрсәтелгендегі хезметкөргө әлеге Положениенен 9 пункты нигезендегі муниципаль хезмет вазыйфалары тәркеме өчен беренчे булып, әгәр бу класс чины муниципаль хезметкөрдө булған класс чининнан югарырак булса, класс чины бирелді. Бу оқытушы класс чины эзлеклелекне сакламайтын һәм элеккеге класс чининда булу вакытын исәпкө алмайтын бирелді.

17. Муниципаль хезмет вазыйфаларын биләүче муниципаль хезметкөрлөрнө, муниципаль хезмет вазыйфаларының югары тәркеменде караган муниципаль хезмет вазыйфаларын биләүче муниципаль хезметкөрлөрдөн тыш, билгеле бер вәкаләттөр сробына муниципаль хезмет вазыйфаларын биләүче муниципаль хезметкөрлөрнө класс чины квалификация имтиханы нәтижелеріне буенча бирелді. Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезметкөрлөр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгендегі тәртиптө үткөрелді.

18. Муниципаль хезметкөрлөрнө сыйныф чины муниципаль берәмлек уставы яки башка муниципаль хокуқый акт белән вәкаләтләнгендегі жириле үзидарә органы һәм (яки) вазифа зат тарафыннан муниципаль хезметкөрнөн түрүдан-түрү житекчесе тәкъдим иткәннөн соң бирелді.

19. Муниципаль хезметкөргө класс чины бирү тұрында тәкъдимнөр көртү тәртибө һәм аңа күшүлгандын документлар исемлеге муниципаль хокуқый актлар белән билгеләнеді.

20. Муниципаль хезметкөргө сыйныф чины бирү тұрында Карап, әлеге Нигезләмәнен 9 пункттың 13 пункттасында күрсәтелгендегі очраклардан тыш, бер алдан да соңға калмыкайтын бирелді.

1) квалификация имтиханын тапшыру өчен;

2) барлық кирәклө документлар белән класс чины бирү тұрында тәкъдим көртелгендегі көннөн башлап, квалификация имтиханысыз класс чины биргендегі, жириле үзидарә органына яки вазифа затка класс чины бирү вәкаләтлесе.

21. Муниципаль хезметкөрлөрнө муниципаль хезметтің башка вазифаларына күчергендегі, шулай ук муниципаль хезметтөн азат иткәндегі муниципаль хезметкөргө бирелгендегі класс чины саклана. Муниципаль хезметкөрнө муниципаль хезметтің башка вазифасына билгеләгендегі, аңа бирелгендегі класс чины саклана.

22. Муниципаль хезметкөргө класс чины бирү тұрында мәгълумат муниципаль хезметкөрнөн шәхси әшнән һәм хезмет көнегесене көртөлдө.

11. Муниципаль хезметтің сыйныф чинин саклау һәм андан мәхрүм итү

1. Бирелгендегі класс чины муниципаль хезметтөн азат итептің һәм муниципаль хезметтөн азат итептің һәм (шул исәптөн пенсиягә чыккак), шулай ук муниципаль хезметкөрнөн көртөлгендегі муниципаль хезметкөрдө саклана.

2. Муниципаль хезметкөрнө муниципаль хезметтің башка вазифасына билгеләгендегі, аңа бирелгендегі класс чины саклана.

3. Бирелгендегі класс чинин саклау һәм андан мәхрүм итү федераль законнанға ярашлы рәвештө суд Карапы буенча мөмкін.

Өченче бүлек. Муниципаль хезметкөрнөн хокуқый хәле (статусы)

12. Муниципаль хезметкөр

1. Муниципаль хезмәткәр булып федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән тәртиптә жирле бюджеты акчалары хисабына түләнә торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны үтәүче граждан тора.

2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

13. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазифа бурычларын үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты)нигезендә хезмәт хакы һәм башка туләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен туләүле отпуск бири белән тәэмин ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәkle мәгълумат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы буенча катнашу;

7) муниципаль хокукий актка ярашлы рәвештә жирле бюджет акчалары хисабына ёстәмә һәнәри белем алу;

8) шәхси мәгълуматларын яклау;

9) шәхси эшнәң барлық материаллары, һәнәри эшчәнлеге турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшнә көрткәнче, шулай ук шәхси эшнә аның язма анлатмаларын керту;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-икътисади һәм һәнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һәнәри берлекләр булдыру хокуку;

11) шәхси хезмет бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять итү;

12) Россия Федерациисе законнары нигезендә пенсия тәэмин ителеше.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленен алдан язмача хәбәр итүе белән, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтyna китермәс һәм «Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка туләүле эшне башкарырга хокуклы.

14. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр:

1) Россия Федерациисе Конституциясен, федераль конституцион законнары, федераль законнары, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, муниципаль берәмлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазифа инструкциясенең ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәргә;

3) вазифа бурычларын үтәгәндә кеше һәм граждандың хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мәнәсәбәтенә, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълуматлары белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәkle квалификация дәрәҗәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълуматларны, шулай ук ана вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган мәгълуматларны, шул исәптән граждандарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәҗәсенә кагылышлы мәгълуматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән ана вазифа бурычларын үтәү өчен бирелгән милекне сакларга;

8) Россия Федерациисе законнарында каралган үз-үзен һәм гайлә өгъзапары турында мәгълуматны билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) эшкә алуучы вәкиленә (эш биругеге) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көнне Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яки чит ил гражданлыгын алган көнне чит ил гражданлыгын алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләуләрне үтәу, йәкләмәләрне үтәу, тыюларны бозмау;

11) эш бируге (эш бируге) вәкиленә вазифа бурыйчларын үтәгәндә шәхси кызыксыну турында язма рәвештә хәбәр итәргә, бу мәнфәтгәләр конфликттына китереге мөмкин, һәм мондый конфликтны булдырмау буенча ҹаралар күрерге.

2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йәкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган тиешле житәкчедән йәкләмә алганда, муниципаль хезмәткәр әлеге йәкләмәне үтәгәндә бозылыша мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясендә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йәкләмә биргән житәкчәгә язма рәвештә әлеге йәкләмәнен, законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш бу йәкләмә. Әлеге йәкләмәне житәкче язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Законсыз законнары нигезендә җаваплы.

15. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы կөченә кергән суд ҹарары белән эшкә сәләтsez яки чикләнгән эшкә сәләтле дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазифасы буенча вазифа бурыйчларын үтәу мөмкинлеген кире ҝагучы җәзага хәкем иту, законлы կөченә кергән суд ҹарары буенча;

3) баш тарту процедурасын узу рәсмиләштерү рөхсәт белешмәләрдән, составляющим дәүләт һәм бүтән охраняемую федераль законнар хәбәрләшү, әгәр үтәу вазыйфа буенча биләүче муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә аның дәгъвалий гражданин, яисә биләгән муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфасы муниципаль хезмәт белән бәйле кулланып, мондый белешмәләр;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә көрүгә яки аны үтүгә комачаулаучы һәм медицина оешмасы нәтижәсе белән расланган авыруның булуы;

5) якын туганлык яки үзлек (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыллар, апалар, шулай ук абыллар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның һәм хатынның балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфа затка турыдан-туры буйсыну яки контроль астында булу белән бәйле булса, яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсыну белән бәйле булса яки аларның берсе икенчесенен контроле астында;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләттө гражданлыгын туктату - Россия Федерациясе халықара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, чит ил гражданлыгын алырга яки чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе халықара килешүендә катнашмый торган чит ил территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рөхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) чит ил дәүләттө (чит ил дәүләтләре) гражданлыгы булу, муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халықара килешүендә катнашучы чит ил дәүләттө гражданы булган очраклардан тыш, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә көргөндә ялган документлар яки алдан ук ялган мәгълүматлар тапшыру;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, "коррупциягә каршы тору турында" 2008 өлнүң 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - "коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон) һәм башка федераль законнарда ҹаралган белешмәләрне яки муниципаль хезмәткә көргөндә белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар тапшырмау;

9.1) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 15.1 статьясында ҹаралган мәгълүматларны тапшырмау;

10) чакырылыш комиссиясе нәтижәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт үткән гражданнардан тыш) - күрсәтелгән нәтижәне Россия Федерациясендә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясенә шикаять иту өчен билгеләнгән срок үткән көннөн алып 10 ел дәвамында, ә күрсәтелгән нәтижә һәм (яки) Россия Федерациясендә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе ҹарары гражданың әлеге нәтижәгә шикаյтеннән судка шикаять итәлгәннәр, - суд ҹарары законлы կөченә көргөн көннөн алып 10 ел дәвамында, күрсәтелгән нәтижәне чыгаргандыа гражданың хокуклары һәм (яки) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе ҹарары гражданың күрсәтелгән нәтижәгә шикаяте буенча бозылмаган дип танылган.

Әлеге пунктчаның нигезләмәләре 2014 өлнүң 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мәнәсәбәтләренә кагыла.

2. Граждан жирле хакимият башлыгы вазифасына контракт буенча билгелөнө алмый, ә муниципаль хезмәткөр Муниципаль берәмлек башлыгы белөн якын туганлық яки милек (ата-аналар, ир белөн хатын, балалар, абылар, апалар, шулай ук абылар, апалар, ата-аналар, ир белөн хатынның балалары һәм балаларның хатыны) очрагында контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазифасын башкара алмый.

3. Граждан 65 яшкө житкөч муниципаль хезмәткө кабул ителө алмый муниципаль хезмәт вазифасын биләү өчен билгеләнгән яшь чиге.

16. Муниципаль хезмәт белөн бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмәт узу сәбәпле муниципаль хезмәткәргә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазифасына яки Россия Федерациясе субъекты дәүләт вазифасына сайлану яки билгелөнү, шулай ук дәүләт хезмәтө вазифасына билгелөнү очрагында;

б) муниципаль вазифага сайлану яки билгелөү;

в) һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап күелган органында түләүле сайлап күелган вазыйфага сайлану;

2) эшкүарлык эшчәнлеге белөн шәхсән яки ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә, коммерцияле оешма белөн идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белөн идарә итүдә катнашырга (сәяси партия белөн идарә итүдә катнашудан тыш; башка ижтимагый оешмасының, торак, торак-төзөлөш, гараж кооперативларының, бакчачылык, бакчачылык, дача кулланучылар кооперативларының, ширкәтнәң съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашырга күчемсез милек хужалары; федераль законнарда каралган очраклардан һәм оешма белөн идарә итүдә катнашу Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле орган исеменнән Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш, курсәтләгән коммерциячел булмаган оешмаларны (сәяси партиядән тыш) бердәнбер башкарма орган сыйфатында яки аларның коллегиаль идарә органнары составына муниципаль хокукый акт белөн билгеләнгән тәртиптә яллаучы (эш бирүче) вәкиле рәхсәте белөн керүдә катнашу үзидарәләр;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясендә өченче затлар эшләре буенча вәкил яки вәкил бұлырга, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, яки федераль законнарда башкасы каралмаган очракта аңа турдын-туры буйсынган яки контрольдә тотылган;

4) физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата буләклөү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка буләкләр) вазифа хәленә бәйле рәвештә яки вазифа бурычларын үтөүгә бәйле рәвештә буләкләр алырга. Муниципаль хезмәткәрләрнәң беркетмә чарапары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чарапар белөн бәйле буләкләре муниципаль милек буларак таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясөнә тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын башкара, Россия Федерациясе Гражданлык кодексында билгеләнгән очраклардан тыш. Беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белөн бәйле буләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белөн билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

5) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе килешүе буенча жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнәң сайлау комиссияләре, шулай ук дәүләт хакимиите органнары һәм чит илләрнәң жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белөн үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчалары хисабына командировкаларга чыгарға;

6) вазифа бурычларын үтөү белөн бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин иту чарапарын, башка муниципаль милекне куллану;

7) муниципаль хезмәт белөн бәйле булмаган максатларда федераль законнарга ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларын үтөү белөн бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларын ачу яки куллану;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгер бу аның вазифа бурычларына көрмәсә, жәмәгатьчелек алдында, шул исәптән массақуләм мәгълүмат чарапарында, жәмәгатьчелек алдында чыгышлар, фикерләр һәм бәяләмәләр кабул итәргө;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка чит ил дәүләтләренең, халықара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнен, башка ижтимагый берләшмәләрнәң һәм дини берләшмәләрнәң буләкләрен, мактаулы һәм маңсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргө, Әгәр аның вазифа бурычларына өлеге оешмалар һәм берләшмәләр белөн үзара хезмәттәшлек көрә икән;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифа позициясенең ёстенлекләрен куллану;

11) үзенең вазифалы урынын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә куллану, шулай ук муниципаль хезмәткөр сыйфатында курсәтләгән берләшмәләргә менәсәбәтне ачык белдөрү;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) булдырырга яки күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргө;

13) хәzmәt бәхәсен җайга салу максатыннан вазифа бурычларын үтәүне туткатур;

14) идарә органнары, попечительлек яки күзәту советлары, чит ил коммерцияле булмаган хәкүмәтнәк булмаган оешмаларның һәм Россия Федәрациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына көрөргө, әгәр Россия Федәрациясенең халықара килешүенде яки Россия Федәрациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

15) яллаучы (эш бируче) вәкиленен язма рәхсәтеннән башка Россия Федәрациясенең халықара килешүе яки Россия Федәрациясе законнары белән башкасы каралмаган очракта, бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә.

2. Контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазифасын биләүче муниципаль хәzmәtкәr, укыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федәрациясенең халықара килешүенде яки Россия Федәрациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый. Контракт буенча жирле хакимият башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хәzmәtкәr, Россия Федәрациясенең халықара шартнамәсендә яки Россия Федәрациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хәкүмәтнәк булмаган идарә органнары, попечительлек яки күзәту советлары, башка органнары составына көрөргө хокуклы түгел.

3. Граждан муниципаль хәzmәttәn азат итегеннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характеристдагы мәгълүматларны яки хәzmәt мәгълүматларын таратырга яки кулланырга хокуклы түгел.

4. Россия Федәрациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хәzmәt вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хәzmәttәn азат итегеннән соң ике ёл дәвамында хәzmәt килешүе шартларында оешмадагы вазыйфаларны биләп торырга һәм (яки) әлеге оешмада федераль законнарда каралган очракларда, әгәр әлеге оешманың муниципаль (административ) идарәсенең аерым функцияләре вазыйфаи (хәzmәt) функцияләренә көрсә, гражданлык-хокукый килешү шартларында эш башкарырга хокуклы түгел муниципаль хәzmәtкәr вазыйфалары, муниципаль хәzmәtкәrlәrнәn хәzmәt тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федәрациясенең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

17. Муниципаль хәzmәttә mәnфәgатьlәr конфликтин җайга салу

1. Мәnфәgатьlәr конфликт дип, мәnфәgатьlәr конфликтин булдырмау һәm җайга салу буенча чаралар күру бурычын күздә totkan вазифаны биләүче кешенең шәxsi кызыксынуы (турыдан-туры яki турыдан-туры булмаган) аның вазифа (хәzmәt) бурычларын тиешле, объектив һәm гадел үтәвенә (vәkәlätләren гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яki йогынты ясый ала торган xәl aңlatыла.

2. Шәxsi кызыксыну дип әлеге Положениенең 16 пункттының 1 пунктчасында күrсәtelгәn затның һәm (яисә) аның беләn якын туганлыкta яki үзлектә торган затларның (ата-аналар, ир беләn хатын, балалар, абыллар, апалар, шулай ук абыллар, апалар, ата-аналар, ир беләn хатынның балалары һәm ир беләn хатын балалары), әлеге положениенең 16 пункттының 1 пунктчасында күrсәtelгәn зат беләn гражданнармы яki оешмалармы, һәm (яки) аның беләn якын туганлык яki үзлек мәnөsөbәtләrenдә булган кешеләr миleк, корпоратив яki башка якын мәnөsөbәtләr беләn бәйле.

3. Mәnфәgатьlәr конфлиktини булдырмау яki җайga салu mәnфәgатьlәr конфлиktиниң яgы булган муниципаль хәzmәtкәrнәn вазifa яki хәzmәt xәlәn үzgәrtүdәn, аны билгеләnгәn тәrtipтә вазifa (хәzmәt) бурыchларын үtәudәn чitlәshterүdәn һәm (яки) mәnфәgатьlәr конфliktinиң barlykka kiliу сәbәbe булган fайдадан bаш tartrudan гыйbarәt булыргa мәmkin.

4. Әгәr муниципаль хәzmәt вазыйfасын биләүче затның kыйmmәtле kәgazlylәrgә (katnashu өleşlәre, oeshmalarnың ustav (sklad) kapitalыndagы pайлар) iя buluyu mәnфәgатьlәr konfliktinä kiterä яki kitererergä mәmkin ikәn, kүrсәtelгәn зат uzenә kaрагan kыйmmәtле kәgazlylәrné (katnashu өleşlәre, oeshmalarnың ustav (sklad) kapitalыndagы pайлар) Rossия Fedәraцияse гражданлыk законнары nигезендә ышаныч idarәsenе tапшыryrga tiesh.

5. Mәnфәgатьlәr konfliktinиң ber яgы bулган muниcipal хәzmәtкәrләrнәn mәnфәgатьlәr konfliktinи bулдырмау яki җайga салu buencha charalap kүrmәve muниcipal хәzmәtкәrne muниcipal хәzmәttәn азat itugе kiterä torган хокук bozu bulypt tora.

6. Muниcipal хәzmәtкәrнәn mәnфәgатьlәr konfliktinä kiterä яisә kitererergä mәmkin bulgan шәxsi mәnфәgатьlәre barlykka kiliу turynnda belgәn эш biруче (эш biруче) vәkile, әlегe muниcipal хәzmәtкәrne, konfliktin җайga салu chorыnда, аның өчен akchalata totunu saklap kalu өchen, mәnфәgатьlәr konfliktin bулдырмау яki җайga салu buencha charalap kүrerergä tiesh muниcipal хәzmәtnen almashтыryla torган vazifasы.

7. Яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткөрнең үзенә буйсынган муниципаль хезмәткөрдә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерегә мәмкин булган шәхси қызықсыну барлыкка килүе турында белгән муниципаль хезмәткөрнең мәнфәгатьләр конфликтyn булдырымау яки җайга салу буенча ҹаралар күрмәве муниципаль хезмәттән яллаучы вәкиле булган муниципаль хезмәткөрне эштән азат итүгө китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткөрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын утәуләрен тәэммин иту һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында өлөгө кодекс һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтyn җайга салу өчен муниципаль хезмәткөрләрнең хезмәт тәртибене карата таләпләрне утәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын җайга салу буенча комиссияләр (алга таба - Комиссия) төзелергә мәмкин.

9. Комиссия даими булмаган нигездә жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясенең хокукый акты белән формалаштырыла. Курсәтелгән акт белән комиссиянең Сан һәм шәхси составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына яллаучы вәкиле (эш бируче) һәм (яки) ул вәкаләтле муниципаль хезмәткөрләр, шулай ук шәхси мәғълүматларны күрсәтмичә муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр буларак чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яки) башка оешма вәкилләре керә. Бәйсез экспертилар саны комиссия өгъзаларының гомуми санының дүрттән бер өлешеннән ким булмаска тиеш.

11. Комиссия составы комиссия кабул иткән карапларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтyn барлыкка килү мәмкинлеген булдырымау өчен формалаштырыла.

18. Муниципаль хезмәткөрнең хезмәт тәртибенең таләпләр

1. Муниципаль хезмәткөр:

1) вазифа бурчларын намус белән, югары профессиональ дәрәҗәдә башкарырга;

2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, гадел мәнәсәбәтне тәэммин иту, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәү һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата алдан ук тискәре мәнәсәбәтне булдырымау;

3) вазифа бурчларын намуслы үтәүгө комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысы белән бәйле гамәлләр башкармаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмаларының карапларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясав мәмкинлеген кире кагучы нейтралитет сакларга;

5) гражданнар белән мегамәлә итүдә дәреслек күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының өхлакый гореф-гадәтләрене һәм традицияләрене хәрмәт күрсәту;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәренең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессияара килешүгә ярдәм иту;

9) аның аbruена яки муниципаль органының аbruена зыян китерегә сәләтле конфликтлы ситуацияләргә юл куймау.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткөр муниципаль хезмәткөрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр иту очракларына юл куймаска тиеш.

19. Көрәмнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр турында мәғълүмат бирү

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүчө муниципаль хезмәткөрлөр яллаучы вәкилене (эш биручегө) үзләренең көрәмнәре, мәлкәтә һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәғълүмат, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының көрәмнәре, мәлкәтә һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында мәғълүмат бирегә тиеш. Курсәтелгән мәғълүматлар Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткөрләре тарафыннан көрәмнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләр турында мәғълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм формада бирелә.

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүчө муниципаль хезмәткөр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткөрләре тарафыннан көрәмнәре, чыгымнары, мәлкәтә һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада үз чыгымнары, шулай ук хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткөр, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның көрәмнәрене туры килүен контролльдә тоту «коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүчө затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның көрәмнәрене туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ

номерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукий актлары, кодекс, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар.

4. Әлеге статьяга ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәт характеристындагы йәкләмәләр турындагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматларга көртөлмәсә, конфиденциаль характеристады мәгълүмат булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнәң, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының туләү сәләтен билгеләү яки билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәт характеристындагы йәкләмәләр турындагы мәгълүматларны куллану рехсөт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнәң керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турында мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә жаваплы.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турында, шулай ук хатынның (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү, әгәр мондый мәгълүматны мәжбүри тапшыру мәжбүри булса, яки белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар тапшыру эштән азат итүгө китерә торган хокук бозу булып тора икән муниципаль хезмәтнәң муниципаль хезмәткәре.

8. Тиешле исемлеккә көртөлгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар тарафыннан тәкъдим ителе торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәт характеристындагы йәкләмәләре турында белешмәләрнәң дөреслеген һәм тулылыгын, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тәкъдим ителе торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характеристындагы йәкләмәләре турында белешмәләрнәң дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Россия Федерациисенең норматив хокукий актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә көргөндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматлар, муниципаль хезмәткәрләрнәң "коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон һәм Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бурычларны үтәүләре Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

9. Хокук саклау органнарына тиешле исемлеккә көртөлгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнарга, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарының һәм муниципаль гражданнарының тормыш иптәшләренә (ирләренә) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чаралары үткәру турында гаризалар муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә хезмәт итучеләрне Татарстан Республикасы Президенты Россия Федерациисенең норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә жиберә.

10. Контракт буенча җирле хакимият башлыгы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар һәм курсәтелгән вазыйфанды биләүче зат үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турында, шулай ук үз хатыннарының (ирләренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турында Татарстан Республикасы Президентына закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат тапшыралар Татарстан Республикасы.

11. Контракт буенча җирле хакимият башлыгы вазыйфасын биләүче зат тәкъдим иткән керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характеристады йәкләмәләре турындагы мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендәге җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яисә) массакүләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

12. Әлеге нигезләмәнәң 18 пунктындағы 10 пунктчасы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характеристындагы йәкләмәләре турындагы мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Татарстан Республикасы Президенты Каары буенча Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

14. Әлеге нигезләмәнәң 18 пунктындағы 12 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырылган тикшеру нәтижәсендә "Россия Федерациисенең муниципаль хезмәт турында" гы Федераль закон, "Россия Федерациисенең муниципаль хезмәт турында" гы Федераль закон белән билгеләнгән контрактлар, чикләүләр, тыюлар, бурычларны үтәмәү буенча җирле хакимият башлыгы вазыйфасын биләүче затның 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән үтәмәве фактларын ачыклаганда дәүләт вазифалары, һәм башка затларның керемнәре", "Аерым категория затларга Россия Федерациисе территориясеннен читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тью турында" 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Татарстан Республикасы Президенты җирле хакимият башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрөн вакытыннан алда туктату турында гариза белән мәрәжәгать итә контрактка, яки аның җирле үзидарә органына башка дисциплинар жәзага тартылуына карата кулланылууга карата, тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле, яки судка.

19.1 нче маддә. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру түрүнда мәгълүмат бирү

1. "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендәге сайtlар һәм (яки) сайт битләре адреслары түрүнда мәгълүмат, анда муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва итүче граждан, муниципаль хезмәткәр һәркемгә ачык мәгълүмат урнаштырган, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек биричә мәгълүматлар, яллаучы вәкиленө:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва кылучы граждан, муниципаль хезмәткә керү елына кадәрге оч календарь елда Хезмәткә көргөндө;

2) муниципаль хезмәткәр ел саен курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәрге календарь елында, муниципаль хезмәткәр вазифаларын башкару кысаларында гомуми кулланышта булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. Әлегә Нигезләмәнөң 18.1 пункттының 1 пунктчасында курсәтелгән мәгълүматлар муниципаль хезмәткә көргөндө муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисаптан соң киләсе елның 1 апреленнөн дә соңга калмыйча бирелә. Әлеге Нигезләмәнөң 18.1 пункттының 1 пунктчасында курсәтелгән мәгълүматлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

3. Эш биричә карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва итүчеләр һәм муниципаль хезмәткәрләр урнаштырган һәркемгә ачык мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге Нигезләмәнөң 18.1 пункттының 1 пунктчасында каралган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылығын тикшерәләр.

4 нче бүлек. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

20. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда" Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү очен әлеге кодекс нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән гражданнар, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда" Федераль законның 13 статьясында муниципаль хезмәт белән бәйле чиklәүләр буларак курсәтелгән шартлар булмаганды керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә көргөндө, шулай ук аны үткәндө, муниципаль хезмәткәрнең женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфа хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, ышанулырына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рөвештә нинди дә булса түрьдан-туры яки косвенный чиklәүләр яки естенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә көргөндө граждан:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү түрүнда гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәтө вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Мәгариф түрүнда документ;

6) Мәжбүри пенсия иминияте иминият таныклығы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую түрүнда таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары запаста булган гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле кешеләр очен;

9) медицина оешмасының муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыруның булмавы түрүнда нәтиҗәссе;

10) муниципаль хезмәткә керүгә кадәрге ел очен керемнәр, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр түрүнда мәгълүмат;

10.1) Россия Федерациясенең муниципаль хезмәт түрүнда «Федераль законның 15.1 статьясында каралган» Интернет " мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру түрүнда мәгълүмат;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтө карарларында каралган башка документлар.

4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль закон һәм граждан муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткә көргөндө бирелгән мәгълүматлар Федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә Федераль законнар белән муниципаль хезмәткә көргөндө граждан тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларны тикшеругә ёстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

5. Әлеге нигезләмәнөң 19 пункттының 4 пунктчасында каралган тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә көрүнә комачаулаучы шартлар билгеләнгән очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре түрүнда язма рөвештә хәбәр итела.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" гы Федераль законда каралған үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт килемшүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләу нәтижәсендә хезмәт законнары нигезендә башкарыла.

7. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләу турында яллаучы (эш бируч) вәкиле акты белән рәсмиләштерелә.

8. Муниципаль хезмәткә көргәндә хезмәт килемшүе яклары булып яллаучы вәкиле (эш бируч) һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9. Муниципаль хезмәт вазифасына билгеләнгәч, муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлығы тарафыннан раслана.

21. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, хезмәт килемшүе тәзүгә кадәр конкурс булырга мәмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва итүчеләрнен һөнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе жирлек Советы карапы белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе аның шартларын, аны үткәру датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүматны, шулай ук хезмәт килемшүе проектын конкурс уздырылган көнгө кадәр 20 кәннән дә соңга калмыйча бастырып чыгаруны құздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми һәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы карапы белән билгеләнә.

3. Эшкә алуучы вәкиле (эш бируч) хезмәт килемшүе тези һәм муниципаль хезмәт вазифасына муниципаль хезмәт вазыйфасына конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе сайлап алган кандидатларның берсен билгели.

22. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләу максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрај авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләрен аттестацияләү турындағы нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә өч елга бер тапкыр үткәрелә.

23. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәnlеге жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан расланган вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясенә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсөнә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә, вазифа бурычларын үтәу өчен кирәkle белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре - муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә квалификация таләпләренә, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп итөлә дигән яллаучы (эш бируч) вәкиле карапы булганды;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты эшчәnlеген җайга салучы акт, жирле үзидарә органы Структура бүлекчәсе бурычлары һәм функцияләре, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты һәм муниципаль хезмәттә алмаштырыла торган вазифаның функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа бурычлары, хокуклары һәм җаваплылығы;

3) муниципаль хезмәткәр идарә итү һәм башка карапларны үзлегеннән кабул итөргә хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка караплар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча караплар әзерләү, карау, килемштерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе Аппараты муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә үзара хезмәттәшлек итү процедурулары.

3. Вазифа инструкциясе нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәnlеген планлаштырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкцияне үтәу нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аттестация үткәргәндә аның һөнәри хезмәт эшчәnlеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алына.

24. Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килемшүен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациисе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килешүен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе шулай ук яллаучы (эш бируч) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшкә ирешү;
  - 2) Россия Федерациисе гражданлыгын туктату, чит ил дәүләте гражданлыгын туктату - Россия Федерациисе халықара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, чит ил гражданлыгын алырга яки чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациисе гражданы Россия Федерациисе халықара килешүендә катнашмый торган чит ил территориясендә Россия Федерациисе гражданының дамии яшәү хокукуын раслаучы яшәү рәхсәтен яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациисе гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;
  - 3) "Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында"ты Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;
  - 4) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.
2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнәң муниципаль хезмәттә булу вакытын бер елдан артык озайту рәхсәт ителми.

5 нче бүлек. Эш (хезмәт) вакыты һәм ял вакыты

25. Эш (хезмәт) вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

26. Муниципаль хезмәткәрнәң ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртacha хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеленә.
2. Муниципаль хезмәткәрнәң еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.
3. Ел саен төп түләүле отпуск 30 календарь көнлек муниципаль хезмәткәргә бирелә.
4. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен, шулай ук федераль законнарда һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган очракларда бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнәң һәр елы өчен бер календарь көн хисабына исәпләнә.

Еллык төп түләүле отпускның һәм еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми озынлыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш.

Нормасыз хезмәт кене билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә ел саен өч календарь көн дәвам иткән нормасыз хезмәт кене өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

Нормалаштырылмаган хезмәт кене өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган бүтән очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск, ел саен төп түләүле отпускның гомуми озынлыгыннан һәм ел саен өстәмә түләүле отпусктан тыш бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Эшкә алучы (эш бируч) вәкиле белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы (эш бируч) вәкиле карары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмычча отпуск бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

6 нчы бүлек. Муниципаль хезмәткәрнәң хезмәт хакы, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

27. Муниципаль хезмәткәрнәң хезмәт хакы

1. Муниципаль хезмәткәрләр өчен муниципаль хезмәт вазыйфасына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткәрнәң вазифа окладыннан һәм айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган акчалата тәэмин итү билгеленә.

2. Муниципаль хезмәткәрләр өчен вазифа окладыннан тыш муниципаль вазыйфага ярашлы рәвештә тубәндәге айлык һәм башка өстәмә түләүләр билгеленә:

- 1) класс чины өчен ай саен хезмәт хакына өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәттә күпелләлик хезмәт хакына ай саен өстәмә;
- 3) муниципаль хезмәтнәң аерым шартлары өчен вазифа хезмәт хакына айлык өстәмә;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтегән өчен премия;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү һәм матди ярдәм;

7) фән кандидаты гыйльми дәрәжәсе, фән докторы гыйльми дәрәжәсе өчен ай саен вазифа хезмәт хакына өстәмә.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнән вазифа оклады күләме Яңа Ибраій авыл жирлеге Советы карары белән гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә билгеләнә.

4. Гамәлдәге законнарда каралган муниципаль хезмәткәрләргә айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру төртебе әлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

5. Әлеге положениедә каралган муниципаль хезмәткәрләргә айлык һәм башка өстәмә түләүләр муниципаль хезмәткәр тарафыннан яллаучы вәкиле акты (эш би्रүче) белән билгеләнә.

6. Муниципаль хезмәттә күльелләк хезмәт хакына айлык өстәмә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт стажына карал туләнә. Хезмәт стажы өчен айлык өстәмә муниципаль хезмәткәрнән хезмәт хакына карата процентлар белән билгеләнә, алар:

Муниципаль хезмәт стажы булганда	Өстәмә күләме, процентлар
1 елдан 5 кадәр	5
5 елдан 10 кадәр	10
10 елдан 15 кадәр	15
15 елдан кубрек	20;

Муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәт турында гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә һәм муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия карары нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфасын билгән жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссияләр жирле үзидарәнен һәр органында, әлеге органнарның хокукий актлары нигезендә төзелә.

7. Муниципаль хезмәтнәң аерым шартлары (кыенлык, киеренкелек, хезмәттә югары казанышлар, махсус эш режими) өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәренә бәйле рәвештә билгеләнә, алар муниципаль хезмәтнәң:

югары муниципаль вазыйфалар өчен вазыйфаи хезмәт хакының 9 процента;

төп муниципаль вазыйфалар өчен-хезмәт хакының 7 процента;

әйдәп баручы муниципаль вазыйфалар өчен-вазыйфаи хезмәт хакының 5 процента;

өлкән муниципаль вазыйфалар өчен-хезмәт хакының 3 процента;

кече муниципаль вазыйфалар өчен-1 процент хезмәт хакы;

8. Муниципаль хезмәткәрләргә аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр жирле үзидарәнен тиешле органы бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне исәпкә алып, яллаучы (эш би्रүче) вәкиле карары буенча туләнә.

Аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр күләме максималь зурлык белән чикләнми һәм абсолют күләмдә (рубльдә), шулай ук муниципаль хезмәтнәң алмаштырыла торган вазифасы буенча акчалата эчтәлеккә яки вазифа окладларына тапкырлыкта билгеләнә ала.

Аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр муниципаль хезмәткәр тарафыннан жирле үзидарә органының хезмәт хакы фондында каралган акчалар чикләрендә бу максатларга туләнә һәм:

жирле үзидарәнен тиешле органына йөкләнгән бурычларны, функцияләрне үтәүнә тәэммин итү һәм вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча муниципаль хезмәткәрнәң шәхси өлеше;

муниципаль хезмәткәрләрнәң биремнәрне үтәүнә катлаулылығы, мәһимлеге һәм сыйфаты, ирешелгән нәтиҗәләрнәң нәтиҗәлелеге дәрәжәләре;

муниципаль хезмәткәрләрнәң вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре;

муниципаль хезмәткәрләрнәң хезмәт дисциплинасын үтәүләре.

9. Муниципаль хезмәткәрләргә айлык акчалата бүләкләү вазифа хезмәт хакының 1 процентыннан артмаган күләмдә туләнә.

10. Класс чины өчен айлык өстәмә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазифалары төркемнәренә бәйле рәвештә билгеләнә, алар муниципаль хезмәтнәң вазифаларыннан артмаган күләмдә:

Класс чины	Класс дәрәжәсе өчен өстәмә күләме, хезмәт хакына процентлар
1	2
I класслы чын муниципаль кинәшче	7
I класслы муниципаль кинәшче	
I сыйныф муниципаль хезмәт Кинәшчесе	
I сыйныф муниципаль хезмәт референты	
I сыйныф муниципаль хезмәт секретаре	
II класслы чын муниципаль кинәшче	5
II класслы муниципаль кинәшче	

II класслы муниципаль хезмөт Кинәшчесе	
II сыйныф муниципаль хезмөт референты	
II класслы муниципаль хезмөт секретаре	
III сыйныфлы чын муниципаль кинәшче	3;
III сыйныфлы муниципаль кинәшче	
III сыйныф муниципаль хезмөт Кинәшчесе	
III сыйныф муниципаль хезмөт референты	
III сыйныфлы муниципаль хезмөт секретаре	

11. Еллык түлөүле отпұск биргендө бер тапқыр бирелә торған түлөү 1,2 вазиға хезмөт хакыннан артмаган күләмдө башкарыла.

12. Еллык түлөүле отпұскны биргендө бер тапқыр түлөү муниципаль хезмәткөрнөн еллык түлөүле отпұскны яки аның бер өлешиен ағымдагы финанс елында бер тапқыр бирү түріндагы гаризасы нигезендө башкарыла.

Әгер муниципаль хезмәткөргө календарь ел дәвамында еллык түлөүле отпұск бирелмәсө, аңа бер тапқыр бирелә торған түлөү декабрь аенда эшләнгән вакытка пропорциональ рөвшештө түләнө.

Әгер муниципаль хезмәткөр чираттагы түлөүле отпұск бирмичә эштөн азат итөлөргө тиөш булса, бер тапқыр бирелә торған түлөү аңа эшләнгән вакытка пропорциональ рөвшештө түләнө.

13. Матди ярдәм билгеләнгөн хезмөт хакы фонды чиклөрендө түләнө.

Матди ярдәм күрсөтү муниципаль хезмәткөрнөн матди ярдәм күрсөтү түріндагы гаризасы нигезендө ағымдагы финанс елы дәвамында бер тапқыр башкарыла.

Ағымдагы финанс елында матди ярдәмне бер тапқыр түлөү түріндагы таләп муниципаль хезмәткөрнө финанс елы дәвамында башка жирле үзидарә органына эшкә күчерү (кабул итү) очракларына кагыла.

Матди ярдәм муниципаль хезмәткөргө эшкә алынганнан соң өч айдан да иртәрек түгел, әмма сынау срокын үнүшшли узғаннан соң гына түләнө.

Муниципаль хезмәткөр эштөн азат итегендө, шулай ук муниципаль хезмәткөрнөн әлеге жирле үзидарә органында эш стажы булғанда, бер елдан да кимрек вакыт дәвамында аңа матди ярдәм пропорциональ рөвшештө түләнө.

Аеруча очракларда матди ярдәм бала туганда, шулай ук авыр авыру, үлем һәм башка бәхетсезлек очракларында муниципаль хезмәткөр һәм аның яғын туганнары һәм башкалар буенча естәмә рөвшештө эш бируге (эш бируге) вәкиле карары буенча түләнергө мөмкин.

14. Фәнни дәрәжә өчен вазиға хезмөт хакына айлық өстәмә, Татарстан Республикасының мактаулы исеме билгеләнгөн хезмөт хакы фонды чиклөрендө билгеләнө:

фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсе өчен хезмөт хакының 1,5 проценты күләмендө;

фән докторы дәрәжәсе өчен вазиға окладының ике процента күләмендө.

15. Яна Ибрај авыл жирлеге муниципаль хезмәткөрлөренең хезмөт хакын түлөү фондын формалаштырганда, вазыйфаи хезмөт хакын түлөү өчен жибәрелә торған акчалар суммасыннан тыш, түлөү өчен түбәндөге акчалар карала (елга исәптө 12 вазыйфаи хезмөт хакыннан чыгып):

1) класс чины өчен айлық өстәмә вазиға хезмөт хакының дүрт процентыннан артмаган күләмдө;

2) муниципаль хезмәттө хезмөт иткөн өллары өчен айлық өстәмә вазиға хезмөт хакының унөч процентыннан артмаган күләмдө;

3) муниципаль хезмәтнөн маҳсус шартлары өчен айлық өстәмә (кыөнлық, киөренкелөк, хезмәттө югары казанышлар, маҳсус эш режими) вазиға окладларының биш процентыннан артмаган күләмдө;

4) аеруча мәһим һәм катлаулы биренмәрне үтәген өчен премияләр вазиға хезмөт хакының бер процентыннан артмаган күләмдө;

5) еллык түлөүле отпұск биргендө бер тапқыр бирелә торған түлөү вазиға хезмөт хакының ун процентыннан артмаган күләмдө;

6) айлық акчалата бүләклөү вазиға хезмөт хакының бер процентыннан артмаган күләмдө.».

28. Муниципаль хезмәткөргө бирелә торған гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткөргө гарантия бирелө:

1) вазиға инструкциясөнә ярашлы рөвшештө вазиға бурычларын үтәүнә тәэммин итүче эш шартлары;

2) акчалата этгөлекне вакытында һәм тулы күләмдө алу хокуқы;

3) Эш (хезмөт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торған бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түлөүле отпұск бирү белән тәэммин итөлө торған ял;

- 4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гайлә өгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәтө күрсәтү;
  - 5) күпъеллык хезмәтө өчен һәм инвалидлык белән бәйле пенсия тәэммин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә өгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә вафат булган очракта пенсия тәэммин ителеше;
  - 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китергән очракта, аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә мәжбүри дәүләт иминияти;
  - 7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәве вакытында яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә, авыру яки эшкә сәләтән югалту очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияти;
  - 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә өгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклай.
2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгарылгач яисә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, муниципаль хезмәткәргә оешма юкка чыгарылгач яисә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

29. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә өгъзаларын пенсия белән тәэммин иту

1. Муниципаль хезмәткәрләр пенсия белән тәэммин иту өлкәндә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән хокукларга тұлсынча ия.
2. Муниципаль хезмәткәрнең дәүләт пенсиясе күләмен билгеләу Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән Россия Федерациясе субъектының муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм дәүләт граждан хезмәтө вазыйфалары нисбәтө нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәрнең дәүләт пенсиясенең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле вазыйфасы буенча дәүләт пенсиясенең максималь күләменнән артмаска тиеш.
3. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа бурычларын үтәве, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң вафат булган очракта, үлгән кешенең гайлә өгъзалары федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә туендыручысын югалткан очракта пенсия алу хокуқына ия.

29.1 ńче маддә. Еллар буе хезмәт иткән өчен пенсияләр билгеләүне һәм түләүне мәгълүмати тәэммин иту

Әлеге кодекс нигезендә еллар буе хезмәт иткән өчен пенсияләр билгеләу һәм түләү турында мәгълүмат бердәм дәүләт социаль тәэммин иту мәгълүмат системасында урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүматны социаль тәэммин итүнең бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру (алу) 1999 өлүң 17 июлендеге 178-ФЗ номерлы "Дәүләт социаль ярдәмө турында"ты Федераль закон нигезендә башкарыла.

30. Муниципаль хезмәт стажы

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылығына) хезмәт стажы өчен пенсия билгеләу өчен дайми (штат) нигездә эшләү чоры кертеле:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларына (муниципаль хезмәтнәң муниципаль вазыйфаларына). Шул ук вакытта 2006 өлүң 1 гыйнварыннан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында эшләү чоры кертеле, ә ул расланганчы-Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнәң муниципаль вазыйфалары реестрында;

2) муниципаль вазифаларда;

3) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 29 статьясындағы 2 өлешенә ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларына, Татарстан Республикасы Дәүләт органнарында (Татар АССР) башка дәүләт вазыйфаларына;

4) Россия Федерациясенең дәүләт вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәтө вазыйфаларында һәм вазыйфаларында, СССР дәүләт органнарында, Союз һәм автономияле республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автономияле өлкәләрдә һәм автономияле округларда, шәһәрләрдә район, шәһәр, район, халык депутатларының поселок һәм авыл советларында һәм аларның башкарма комитетларында, шул исәптән сайлап күелганнында, дайми нигездә, бу вазифаларда эшләү вакыты (хезмәт) федераль дәүләт гражданлык хезмәтө стажын исәпләгендә исәпкә алына, ул хезмәт стажы өчен пенсия алу хокуқы бирә, Федераль закон нигезендә;

5) хәрби хезмәтнә, әчке эшләр органнарында, дәүләт янғынга каршы хезметендә, жинаяты-башкару системасы учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт иткән затларга хезмәт өчен пенсия билгеләу өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәтне (хәрби хезмәтнә) хезмәткә алу еллар дәвамында исәпкә алына торган вазыйфаларга (хәрби вазыйфаларга);

6) Федераль Салым полициясе органнары һәм наркотиклар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контролльдә тоту органнары хәзмәткәрләре вазифаларына, алар Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә расланган вазифалар исемлегенә ярашлы билгеләнә;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хәзмәткәрләре вазифаларына;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хәзмәткәрләре вазифаларына;

9) профсоюз органнарына сайлану (делегацияләү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яки жирле үзидарә органнарында вазыйфаларыннан азат ителгән хәзмәткәрләр билгән профсоюз органнарында вазыйфаларга, шул исәптән федераль закон нигезендә дәүләт органында яки жирле үзидарә органында төzelгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (делегацияләнгән) азат ителгән профсоюз хәзмәткәрләре билгән вазыйфаларга;

10) житәкчеләр, белгечләр, хәзмәткәрләр, сайлап куелган вазифалар:

а) КПССның Үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук предприятиеләрдәге парткомнарда, район комитетлары хокуктары булган оешмаларда 1991 елның 6 ноябренә кадәр;

б) 1990 елның 26 октябренә кадәр республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында;

11) Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы районнары һәм шәһәрләрендәге идарәләре житәкчеләре, белгечләре вазыйфаларына 2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартана кадәр;

12) федераль законнарга ярашлы рөвештә башка вазифалarda.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татар АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт вазыйфаларын биләү чоры муниципаль хәзмәт стажына еллар буе хәзмәт иткән очен пенсия билгеләү очен тубәндәге тәртиптә кертеле:

1) Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфалары исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәте вазыйфалары реестрында караплан дәүләт хәзмәте вазыйфаларында, шулай ук курсәтелгән реестр расланганнан соң Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәте вазыйфалары реестрында кертелмәгән дәүләт органнарында вазыйфаларда, әлеге вазыйфалар дәүләт хәзмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелү очракларында эшләү (хәзмәт итү) чоры;

2) 1995 елның 26 маендан Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеге һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәте вазыйфалары реестрында караплан вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы Дәүләт хәзмәткәрләре дәүләт вазыйфалары реестрында карапланмаган вазыйфаларда, әлеге вазыйфалары дәүләт вазыйфалары яки дәүләт хәзмәте вазыйфалары тиешле исемлегенә керткән очракта, расланганчы эшләү (хәзмәт итү) чоры;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хәзмәткәрләр, сайлап куелган вазифаларны алмаштыру чоры:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппаратында;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына һәм аның аппаратына, Татарстан Республикасы дәүләт (Парламент) контроль комитетына һәм аның аппаратына;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетында һәм аның Аппаратында;

г) Татарстан Республикасы министрлыкларында, дәүләт комитетларында, Татарстан Республикасы дәүләт идарәсе башка органнарында, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында);

д) Татарстан Республикасы вәкиллекләрендә;

е) жирле дәүләт хакимияте һәм идарә органнарында (шәһәрләрдә район, шәһәр, район халық депутатлары Советларында, районнар, республика әһәмиятendә шәһәрләр, шәһәрләрдәге районнар хакимиятләрендә) һәм аларның аппаратларында;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге Комитеты;

з) Татарстан Республикасы халық депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хәзмәткәрләр, сайлап куелган вазифаларны алмаштыру чоры:

а) Татарстан Республикасы Югары Советы (Татар АССР Югары Советы) һәм Татар АССР Югары Советы Президиумы, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, Поселок, авыл халық депутатлары советларында һәм аларның аппаратларында;

б) Татар АССР Министрлар Советына (Татар АССР Министрлар Кабинетына) һәм аның аппаратына, район, шәһәр, район башкарма комитетларында, халық депутатларынның поселок һәм авыл Советларында;

в) Татар АССР Министрлар Советының Дәүләт идарәсе органнарында, Татар АССР Министрлар Советы каршындагы Дәүләт идарәсе органнарында, Татар АССР министрлыкларында һәм ведомстволарында.

3. Муниципаль хәзмәт стажына муниципаль хәзмәткәрләрнән әлеге кодекс нигезендә ёстәмә һәнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хәзмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертеле.

4. Муниципаль хәзмәт стажына муниципаль хәзмәткәрләргә бирелә торган еллык ёстәмә туләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федәраль законнарда, әлеге Кодекста һәм муниципаль берәмлекләр уставларында караплан башка гарантияләрне билгеләү очен "Россия Федерациясендә муниципаль хәзмәт турында" Федераль законның 25 статьясында 1 өлөшөндә курсәтелгән

вазыйфаларны биләү чоры, шулай ук вазифалары, "Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында" 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындағы 2 өлешиенә ярашлы рәвештә дәүләт граждан хезмәте стажына көртөлә торган (исәпкә алына торган).
4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

7 нче бүлек. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

31. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазифаларын намуслы һәм нәтижәле башкарғаннары, кимчелексез хезмәтләре, аеруча мәһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгеннәре өчен аңа тубәндәгә төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләкләү түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жириле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яки башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) закон нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек

уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән бүләкләүнен башка төрләре.

32. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

1. Дисциплинар жинаять қылған өчен муниципаль хезмәткәрнең үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бируче) вәкиле тубәндәгә дисциплинар Жәзаларны кулланылырга хокуклы:

- 1) искәрмә;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат иту.

2. Дисциплинар хата жибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ә бер айдан артык түгел), аның дисциплинар жаваплылығы турындағы мәсьәлә ҳәл ителгәнчә, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәудән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар Жәзаларны куллану һәм алу тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

33 нче маддә. Чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, мәнфәгатьләр конфликтynyны кисетү яки жайга салу турында таләпләрне һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен жәзалар

1. Муниципаль хезмәткәрләргә "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" гы Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору турында" гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яки жайга салу турындағы таләпләрне, чикләуләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган жәзалар карала.

2. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар қылышында очракта ышанычны югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган жәзалар яллаучы вәкиле (эш бируче) тарафыннан:

1) коррупция һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәтебүлекчәссе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәтебүлекчәссе) үтәүгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнен хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

- 3) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;
- 4) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәтебүлеге тарафыннан тикшерү үткәру өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән жиһәрлек мәгълүмат тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жириле үзидарә органнары һәм аларның вазифаи затлары;

2) сәяси партияләрнен тәбәк яки жириле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

- 3) тиешле муниципаль берәмлектә тәзелгән Ижтимагый совет;
- 4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәтебүлеге тарафыннан тикшерү үткәру өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

6. Тикшеру узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге муниципаль хезмәткөрдән аңлатманы язма рөвештө таләп итәргө тиеш. Әгәр ике әш көне төмамланғач, муниципаль хезмәткөрлөргө аңлатма бирелмәс, тиешле акт төзөлө. Муниципаль хезмәткөрлөргө аңлатма бирмәү тикшеру үткөрү өчен киртә түгел.

7. Муниципаль хезмәткөрлөр муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17 статьясындагы 5 яки 7 өлешендө караплан хокук бозулар кылышкан очракта, тикшеру нәтижәләре түрында доклад, муниципаль хезмәткөрнөң язмача аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафынан муниципаль хезмәткөрлөрнөң хезмәт тәртибенә таләплөрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча комиссиягә тапшырыла, ул тәкъдимнәр өзөрли муниципаль хезмәткөргө карата дисциплинар җәзаны куллану буенча яллаучының (әш бирученең) вәкиленә.

Муниципаль хезмәткөрлөр башка хокук бозулар кылышкан очракта тикшеру нәтижәләре түрында доклад, муниципаль хезмәткөрнөң язмача аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафынан яллаучы вәкиленә (әш биручеге) тапшырыла.

8. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында караплан җәзаларны кулланганда муниципаль хезмәткөрлөр тарафынан кылышкан коррупциячел хокук һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яки жайга салу түрүндагы таләплөрне үтәү һәм аларга билгелөнгөн бурычларны үтәү исәпкә алына коррупциягә каршы тору, шулай ук муниципаль хезмәткөрлөрнөң үз вазыйфаи бурычларын үтәү нәтижәләре.

9. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында караплан җәзалар муниципаль хезмәткөрлөрнөң коррупциячел хокук бозулар кылуы ачыланган көннән алып бер айдан да соңға калмычка, муниципаль хезмәткөрнөң вакытлыча эшкә сәләтсезлеге, ялда булуы, башка очракларны исәпкә алмаганда, житди сәбәплөр аркасында хезмәттө булмау вакытынан да соңға калмычка кулланыла, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафынан тикшеру үткөрү вакыты һәм курсателгән Тикшеру материалларын муниципаль хезмәткөрлөрнөң хезмәт тәртибенә таләплөрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча комиссия тарафынан карау вакыты. Шул ук вакытта җәза коррупцион хокук бозу кылышканнан соң алты айдан да соңға калмычка кулланылырга тиеш.

10. Коррупциячел хокук бозулар кылышкан очракта муниципаль хезмәткөргө карата җәзаны куллану түрүндагы җәзаны куллану нигезе буларак "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүндә"Федераль законның 27.1 статьясының 1 яки 2 өлеше курсателә.

11. Муниципаль хезмәткөргө карата хокук бозу һәм аларның нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актлар курсателгән җәзаны куллану түрүндагы яки муниципаль хезмәткөргө карата мондый җәзаны кулланудан баш тарту түрүндагы яки мотивлар курсателеп, тиешле акт чыккан көннән алып өч әш көне дәвамында расписка астында муниципаль хезмәткөргө тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткөр әлеге расписканы бирудән баш тартса, тиешле акт төзөлә.

12. Җәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткөрлөргө шикаять итепергә мөмкин.

13. Әгәр дә бер ел эчендә муниципаль хезмәткөр Муниципаль хезмәт түрүндагы Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясының 1 яки 2 өлешендәге 1 пунктында караплан дисциплинар җәзага тартылмаса, ул җәзага тартылмый дип санаала.

14. Эшкә алучы вәкиле (әш биручеге) муниципаль хезмәткөрдән муниципаль хезмәт түрүндагы Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенен 1 пунктында караплан дисциплинар җәзаны үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткөрнөң язма гаризасы буенча яки аның түрүндө житәкчесе үтепе буенча дисциплинар җәзаны кулланганнан соң бер ел узганчы алырга хокукулы.

15. Муниципаль хезмәткөргө карата ышанычны югалтуга бәйле рөвештә эштән азат итү рөвешендә жәза куллану түрүндагы мәгълүматлар муниципаль хезмәт үткән Жирле үзидарә органы тарафынан "коррупциягә каршы тору түрүндә"Федераль законның 15 статьясында караплан ышанычны югалтуга бәйле рөвештә эштән азат итеплән затлар реестрына кертелә.

34. Муниципаль берәмлектө кадрлар әше

Муниципаль берәмлектө кадрлар әше үз эчене ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт түрүндагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру түрүндагы тәкъдимнәр өзөрлөү һәм курсателгән тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (әш биручеге)кертү;
- 3) муниципаль хезмәткө керү, аны узу, хезмәт килемшүе (контракты) төзү, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмәт урыныннан азат итү, муниципаль хезмәткөрнөң муниципаль хезмәттөн азат итү һәм пенсиягә чыгу белән бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын өзөрләүнә оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;
- 4) муниципаль хезмәткөрлөрнөң хезмәт көнәгәләрен алып бару;
- 5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүндә"Федераль законның 30 статьясында билгелөнгөн тәртиптө муниципаль хезмәткөрлөрнөң шәхси эшләрен алып бару;
- 6) муниципаль берәмлектө муниципаль хезмәткөрлөр рәестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткөрлөрнөң хезмәт таныктыларын рәсмиләштерү һәм бири;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервина көртүгә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә көргәндә гражданның шәхси мәғълуматларының һәм башка мәғълуматларының дереслеген тицшеруне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче мәғълуматларга билгеләнгән форманы көртүне рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең көрәмнәре, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тицшеруне оештыру, шулай ук "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне үтәүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган кадрлар эшнән башка мәсьәләләрен хәл итү.

34.1. Килешу нигезендә муниципаль хезмәт өчен кадрлар өзөрләү

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт өчен гражданнарны килешу нигезендә Россия Федерациясeneң Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып өзөрләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан укыту турында Килешу (алга таба - максатчан укыту турында килешу) жирле үзидарә органы һәм граждан арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә курсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча гражданның йөкләмәсен күздә tota.

3. Максатлы укыту турында килешу конкурс нигезендә төзелә.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан иғълан ителә һәм жирле үзидарә органында оештырылган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Максатлы укыту турында килешу төзү өчен конкурс үткәру турындагы мәғълумат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгаручы басма МАССАКУЛӘМ мәғълумат чарасында бастырып чыгарылырга һәм "Интернет" мәғълумати-телекоммуникацион чөлтөрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында өлеге конкурс уздырылганчы бер айдан да соңға калмыйча урнаштырылырга тиеш.

6. Өлеге статьяның 5 өлешендә каралган конкурсны уздыру турында мәғълуматта укуны тәмамлаганнан соң гражданнар тарафыннан алыштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркемнәре; өлеге вазыйфаларга квалификация таләпләре; өлеге статьяның 8 өлеше нигезендә конкурсса тәкъдим ителә торган документлар исемлеге; аларны кабул итү урыны һәм вакыты; өлеге документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны үткәрунен датасы, урыны һәм тәртибе, шулай ук башка мәғълумати материаллар булырга мөмкин.

7. Максатлы уку турында килешу төзү конкурсында Россия Федерациясeneң дәүләт телен белгән һәм беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белемне көндезгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алган гражданнар катнаша ала. Өлеге конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә көргәндә, шулай ук өлеге статьяның 14 өлешендә каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

8. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим ителә:

1) Шәхси белдерү;

2) муниципаль хезмәткә көрүче гражданның жирле үзидарә органына тәкъдим итү өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгәч үзе күрсәтеле);

4) гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы хезмәт көнөгәсө күчермәсе яки башка документлар (элек хезмәт (хезмәт) эшчәнлеге гамәлгә ашырылмаган очраклардан тыш);

5) Медицина оешмасының гражданның муниципаль хезмәткә көрүенә һәм аны "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" гы Федераль закон нигезендә үтүнә комачаулаучы авыру булмавы турында нәтиҗәсе;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндезгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алувын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлелеген яки өзөрлек юнәлешен курсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәғълумат бар Уставта һәм мәгариф оешмасының эчке тәртибе кагыйдәләрендә каралган бурычлар.

9. Жирле үзидарә органы житечесе карапы буенча өлеге статьяның 8 өлешенә ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәғълуматларның һәм башка мәғълуматларның дәреслеген һәм тулылыгын тицшерү мөмкин.

10. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны өлеге статьяның 8 өлешендә курсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуralары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карапы

буенча конкурс процедуралары федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукий актларга каршы килмәгән индивидуаль әңгәмә, анкета, тест, язма биремнәр һәм башка процедураларны құздә тата ала.

11. Конкурс комиссиясе утырышлар үткәрә һәм муниципаль хәзмәт вазыйфасын биләугә конкурсы үткәру өчен муниципаль берәмлек вәкиллекле органының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә максатчан укыту түрында килемеш тәзү түрында Карап кабул итә.

12. Конкурста катнашкан гражданнарга аның тәмамлануына бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләр түрында хәбәр ителә.

13. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торак бинаны арендалау, яшәү, элемтә ҹаралары хәзмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

14. Максатлы укуны тәмамлаганинан соң муниципаль хәзмәтне мәжбүри үтү вакыты максатчан укыту түрында килемеш белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле үзидарә органы максатчан укыту түрында Килемешүгә ярашлы рәвештә гражданга социаль ярдәм ҹаралары биргән вакыттан да ким булмаска тиеш, әмма биш елдан артык түгел.

15. Максатлы укыту түрында килемеш якларының йөкләмәләре һәм җаваплылығы Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан укыту түрында килемеш белән билгеләнә.

16. Максатлы уку турында килемеш граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

17. Максатлы укыту түрында килемешдә ҹаралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

35. Муниципаль хәзмәткәрнең шәхси мәғълүматлары

1. Муниципаль хәзмәткәрнең шәхси мәғълүматлары муниципаль хәзмәткәрнең алмаштырыла торган вазифасы буенча бурыйчларын үтәве белән бәйле рәвештә яллаучы вәкиленә (әш биругчегә) кирәkle һәм конкрет муниципаль хәзмәткәргә ҝагылышлы мәғълүмат.

2. Муниципаль хәзмәткәрнең шәхси мәғълүматлары Россия Федерациясе Хәзмәт Кодексының 14 бүлгәндә ҹаралган үзенчәлекләр белән шәхси мәғълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә әшкәртелергә тиеш.

37. Муниципаль берәмләктә муниципаль хәзмәткәрләр реестры

1. Торак пунктта муниципаль хәзмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хәзмәттән азат ителгән муниципаль хәзмәткәр эштән азат ителгән кенне муниципаль хәзмәткәрләр реестрыннан чыгарыла.

3. Муниципаль хәзмәткәр үлгән (үлгән) яки муниципаль хәзмәткәр билгесез рәвештә юп дип танылган яны үлгән дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хәзмәткәр Муниципаль хәзмәткәрләр реестрыннан үлем (үлгән) көненнән соң яки суд ҹарары законлы көченә көргән көнне чыгарыла.

4. Муниципаль хәзмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе жирлек Советы ҹарары белән раслана.

38. Муниципаль хәзмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хәзмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре булып:

1) югара квалификацияле белгечләрне һәнәри сыйфатларын һәм компетентлығын исәпкә алып муниципаль хәзмәт вазифаларына билгеләү;

2) муниципаль хәзмәткәрләрне хәзмәттә алга этәругә ярдәм итү;

3) муниципаль хәзмәт өчен кадрлар өзөрләү һәм муниципаль хәзмәткәрләрнең өстәмә һәнәри белеме;

4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле куллану;

5) аттестация үткәру юлы белән муниципаль хәзмәткәрләрнең әш нәтижәләрен бәяләү;

6) гражданнар муниципаль хәзмәткә көргәндә һәм кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлап алуның заманча технологияләрен куллану.